

Документ за разглеждане в заседание

B10-0173/2024 }
B10-0174/2024 }
B10-0176/2024 } RC1

25.11.2024

ОБЩО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

внесено съгласно член 136, параграфи 2 и 4 от Правилника на дейността

вместо следните предложения за резолюция:

B10-0173/2024 (Renew)
B10-0174/2024 (PPE)
B10-0176/2024 (Verts/ALE)

относно препоръката на Съвета относно среда без тютюнев дим и
аерозоли
(2024/2911(RSP))

Лоран Кастийо

от името на групата PPE

Алесандра Морети

от името на групата S&D

Влад Василе-Войкулеску

от името на групата Renew

Иняцио Роберто Марино

от името на групата Verts/ALE

Резолюция на Европейския парламент относно препоръката на Съвета относно среда без тютюнев дим и аерозоли (2024/2911(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 168 от него,
- като взе предвид Директива 2014/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия и за отмяна на Директива 2001/37/ЕО¹ (Директивата за тютюневите изделия),
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето (програма „ЕС в подкрепа на здравето“) за периода 2021—2027 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 282/2014²,
- като взе предвид своята резолюция от 26 ноември 2009 г. относно среда без тютюнев дим³,
- като взе предвид своята резолюция от 16 февруари 2022 г. относно укрепването на Европа в борбата с рака – към всеобхватна и координирана стратегия⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 23 ноември 2022 г. относно профилактиката, управлението и по-добрите грижи за диабета в ЕС по случай Световния ден за борба с диабета⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 13 декември 2023 г. относно незаразните болести⁶,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 февруари 2021 г., озаглавено „Европейски план за борба с рака“ (COM(2021)0044),
- като взе предвид предложението на Комисията от 17 септември 2024 г. за препоръка на Съвета относно среда без тютюнев дим и аерозоли за замяна на Препоръка 2009/С 296/02 на Съвета (COM(2024)0055),
- като взе предвид стартираната през декември 2021 г. инициатива на Комисията, озаглавена „По-здрави заедно — инициатива на ЕС за незаразните болести“,

¹ ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/40/oj>

² ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>.

³ ОВ C 285 E, 21.10.2010 г., стр. 63.

⁴ ОВ C 342, 6.9.2022 г., стр. 109.

⁵ ОВ C 167, 11.5.2023 г., стр. 36.

⁶ ОВ C, C/2024/4171, 2.8.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4171/oj>.

- като взе предвид целите на ООН за устойчиво развитие, и по-специално цел 3,
 - като взе предвид Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация — договор, приет от 56-ата Световна здравна асамблея, проведена в Женева, Швейцария на 21 май 2003 г.,
 - като взе предвид член 136, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че защитата на здравето е едно от основните права на гражданите на ЕС и че всеки има право да живее в безопасна среда;
- Б. като има предвид, че тютюнопушенето е една от най-големите заплахи за общественото здраве, пред които е бил изправен светът някога, и че тя причинява смъртта на над 8 милиона души годишно в световен мащаб;
- В. като има предвид, че пазарът и употребата на нови и нововъзникващи тютюневи, никотинови и неникотинови изделия, като електронни цигари, нагреваеми тютюневи изделия и други продукти, отделящи аерозоли, се разрастват бързо и представляват риск за общественото здраве⁷;
- Г. като има предвид, че вторичният тютюнев дим причинява преждевременна смърт и увеличава риска от заболяване от широк спектър незаразни болести, включително рак, сърдечно-съдови заболявания и хронични респираторни заболявания; като има предвид, че вторичните аерозоли от нови и нововъзникващи продукти отделят фини и ултрафини частици, което представлява риск за здравето не само на потребителя, но и на странични лица;
- Д. като има предвид, че новите и нововъзникващите продукти, които отделят аерозоли, съдържат опасни химични вещества, като формалдехид, ацеталдехид и акролеин, за които е известно, че имат токсични и канцерогенни свойства;
- Е. като има предвид, че тютюнопушенето уврежда почти всеки орган в организма и причинява множество заболявания, включително рак, сърдечни заболявания, инсулти, белодробни заболявания, диабет тип 2 и хронична обструктивна белодробна болест;
- Ж. като има предвид, че излагането на вторичен тютюнев дим и аерозоли оказва непропорционално въздействие върху уязвимите групи, включително децата, бременните жени и възрастните хора;
- З. като има предвид, че замърсителите от третичния тютюнев дим, които се задържат върху мебели и други повърхности, са опасни, особено за децата;
- И. като има предвид, че целта на европейския план за борба с рака е до 2040 г. да се създаде „поколение, неупотребяващо тютюн“, при което по-малко от 5% от населението да употребява тютюн в сравнение с настоящите 24%; като има предвид, че разширяването на средата без тютюнев дим е важен стратегически

⁷ Доклад на Комисията от 15 юни 2022 г. за установяването на съществената промяна в обстоятелствата по отношение на тютюневите изделия с нагряване съгласно Директива 2014/40/ЕС (COM/2022/0279).

инструмент, който вече допринесе за подобряване на показателите за смъртност и заболяемост, включително чрез мотивиране на пушачите да се откажат от тютюнопушенето и възпиране на хората, така че да не започват да пушат;

- Й. като има предвид, че сред пълнолетните респонденти на проучването на Евробарометър от 2023 г. относно отношението на европейците към тютюневите и свързаните с тях изделия⁸ 3% използват електронни цигари към момента на проучването, а 4% използват нагреваеми тютюневи изделия към момента на проучването спрямо 2% през 2020 г.;
- К. като има предвид, че обезпокоителен аспект на навлизането на новите и нововъзникващите тютюневи, никотинови и свързани с тях изделия е тяхната привлекателност сред младите хора, а в някои случаи дори сред децата;
- Л. като има предвид, че според проучването на Евробарометър, 54% от настоящите и бившите пушачи са започнали да пушат преди да са навършили 19 години, а 14% са започнали преди да са навършили 15 години;
- М. като има предвид, че данните на Евробарометър показват, че 74% от анкетираните са имали досег с хора, които пушат на открити тераси, а 71% от анкетираните са имали досег с хора, които на такива места употребяват електронни цигари и нагреваеми тютюневи изделия; като има предвид, че проучването показва също, че има силна обществена подкрепа за забрана на тютюнопушенето в открити пространства, където не може да се гарантира социално дистанциране, включително паркове, плажове и входи на обществени сгради;
- Н. като има предвид, че в действащата препоръка на Съвета (2009/С 296/02)⁹ се препоръчва на държавите членки, които са страни по Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация, да приложат тази рамкова конвенция и съответно им се предоставят насоки как да спазват правните си ангажименти за защита на хората от вторичен тютюнев дим във всички затворени работни помещения, в обществения транспорт и на обществени места на закрито;
- О. като има предвид, че съгласно принцип 1 от насоките за прилагане на член 8 от Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация ефективните мерки, осигуряващи защита от излагане на въздействие на тютюнев дим изискват пълно премахване на пушенето и тютюневия дим в определени пространства или среди с цел създаването на среда, която е изцяло без тютюнев дим;
- П. като има предвид, че Конференцията на страните по Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация признава нагреваемите тютюневи изделия за тютюневи изделия, които следователно са предмет на разпоредбите на Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация, както е отбелязано в Решение FCTC/COP8(22); като има предвид, че в заключенията от осмата конференция на страните по Рамковата

⁸ Европейска комисия, *Специално проучване на Евробарометър 539: Нагласи на европейците към тютюневите и свързаните с тях изделия*, май-юни 2023 г.

⁹ Препоръка на Съвета от 30 ноември 2009 г. за среда без тютюнев дим (ОВ С 296, 5.12.2009 г., стр. 4).

конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация те настоятелно се призовават да дадат приоритет на мерките, които защитават хората от излагане на емисии от нагреваемите тютюневи изделия, и изрично да разширят обхвата на законодателството за среда без тютюнев дим, като включат в него нагреваемите тютюневи изделия;

- P. като има предвид, че регулирането на нагреваемите тютюневи изделия и на новите и нововъзникващите никотинови и неникотинови изделия продължава да бъде разпокъсано в ЕС, което затруднява органите при налагането на ограничения на национално равнище по отношение на използването на тези продукти в съответните пространства и среди;
- C. като има предвид, че предложеното преразглеждане на препоръката на Съвета за среда без тютюнев дим има за цел да защити по-добре хората, и особено децата, младите хора и бременните жени, от въздействието на вторичния тютюнев дим и аерозолите и че в него се препоръчва да се разшири обхватът на политиките за осигуряване на среда без тютюнев дим, така че в него да се включат основни открити пространства като обществените детски площадки, увеселителните паркове, плувните басейни, здравните и образователните заведения, обществените сгради и транспортните гари;
- T. като има предвид, че предложението на Комисията не беше предшествано от нова оценка на въздействието и че Комисията разчита на оценката на въздействието, извършена преди предложението за препоръка на Съвета от 2009 г.;
- У. като има предвид, че в предложението на Комисията също така се препоръчва държавите членки да разширят политиките за среда без тютюнев дим, така че да обхванат новите и нововъзникващите продукти, отделящи дим или аерозоли, като нагреваемите тютюневи изделия и електронните цигари, да обменят най-добри практики и да засилят международното сътрудничество с цел максимално увеличаване на въздействието на мерките, предприети в целия ЕС;
- Ф. като има предвид, че Комисията ще предостави подкрепа чрез преки безвъзмездни средства в размер на 16 милиона евро от програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ и че от програмата „Хоризонт Европа“ вече са отпуснати 80 милиона евро за засилване на контрола върху тютюневите, никотиновите и свързаните с тях изделия, както и за превенция на пристрастяването; като има предвид, че Комисията ще разработи също така набор от инструменти за превенция в подкрепа на защитата на здравето на децата и младите хора;
- X. като има предвид, че изпълнението на препоръката следва да бъде наблюдавано редовно, за да се измерва напредъкът към постигане на нейните цели и да се установяват пропуските в усилията да се разшири средата без тютюнев дим и аерозоли;
- 1. отново заявява решителна и постоянна подкрепа за целта до 2040 г. да се създаде „поколение, неупотребяващо тютюн“, както е посочено в европейския план за борба с рака; подчертава необходимостта от увеличаване на усилията, за да се гарантира действителното постигане на тази цел;

2. приветства предложението на Комисията за актуализиране на препоръката на Съвета относно среда без тютюнев дим и аерозоли; счита, че нарастването на употребата на нагреваеми тютюневи изделия, електронни цигари и други отделящи аерозоли изделия в обществени открити и затворени пространства представлява риск за общественото здраве; счита, че е необходима допълнителна оценка, особено относно въздействието на препоръката върху сектора на хотелиерството и кетъринга;
3. подчертава, че няма доказани безопасни нива на излагане на дим и аерозоли от тютюневи изделия и нови и нововъзникващи продукти;
4. подчертава, че средата без тютюнев дим защитава здравето както на непушачите, така и на пушачите, тъй като тя предотвратява излагането на непушачите на тютюнев дим и аерозоли и насърчава пушачите да намалят или напълно да се откажат от тютюнопушенето;
5. призовава държавите членки да разширят забраните за тютюнопушене на обществени места, като включат в тях новите и нововъзникващите продукти, като нагреваеми тютюневи изделия, електронни цигари и други отделящи аерозоли продукти, по целесъобразност, като се имат предвид наличните данни за риска при излагане;
6. призовава държавите членки да разширят обхвата на забраните за употреба на продукти, отделящи дим и аерозоли, така че той да включва основни открити пространства; счита, че те могат да включват ресторанти и кафенета на открито, работни места, зони в близост до здравни и учебни заведения и други заведения за полагане на грижи, обществен транспорт, включително автобусни и трамвайни спирки, железопътни гари и перони, летища и зони за отдих, както и други зони, където се събират много хора или се образуват големи задръствания, като се взема предвид рискът от излагане;
7. счита, че тези забрани следва да бъдат разработени по такъв начин, че да гарантират максимална защита, особено за децата, младите хора, бременните жени и другите уязвими групи; отбелязва, че 14 държави членки вече забраниха тютюнопушенето в частни автомобили в присъствието на непълнолетни лица;
8. призовава Комисията и държавите членки да предприемат проучвания и да насърчават по-нататъшни изследвания относно рисковете, свързани с вторичното излагане на нагреваеми тютюневи изделия и аерозоли, включително от електронни цигари;
9. изразява загриженост във връзка с нарастващите рискове за общественото здраве, породени от разрастването на черния пазар на електронни цигари; подчертава, че липсата на контрол върху безопасността и произхода на тези продукти застрашава общественото здраве, и призовава Комисията и държавите членки да въведат по-строги мерки за предотвратяване на незаконното им навлизане на пазара;
10. приветства факта, че чрез програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ Комисията предоставя на държавите членки финансиране в подкрепа на прилагането на здравните политики, включително препоръчаните тук мерки; е обаче сериозно

загрижен относно размера на инвестициите на ЕС в здравни политики и програми;

11. призовава Комисията да предложи възможно най-скоро преразглеждане на Директивата за данъчно облагане на тютюна¹⁰, Директивата относно рекламирането на тютюневи изделия¹¹ и Директивата за тютюневите изделия, след като е разгледала научните оценки на рисковете за здравето, свързани с електронните цигари, нагреваемите тютюневи изделия и новите тютюневи изделия, включително оценките на рисковете от използването на тези изделия в сравнение с употребата на други тютюневи изделия;
12. приканва Комисията да докладва на Парламента и на Съвета четири години след приемането на настоящата резолюция относно напредъка по нейното изпълнение и относно изпълнението на препоръката на Съвета в държавите членки;
13. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки, както и на Световната здравна организация.

¹⁰ Директива 2011/64/ЕС на Съвета от 21 юни 2011 г. относно структурата и ставките на акциза върху обработен тютюн (кодифициран текст) (ОВ L 176, 5.7.2011 г., стр. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/64/oj>).

¹¹ Директива 2003/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно рекламирането и спонсорството на тютюневи изделия (ОВ L 152, 20.6.2003 г., стр. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/33/oj>).